

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 6 (1886) 1994 m. vasario mėn. 22 d.

Elna 39-tus Metus.

Melbourne

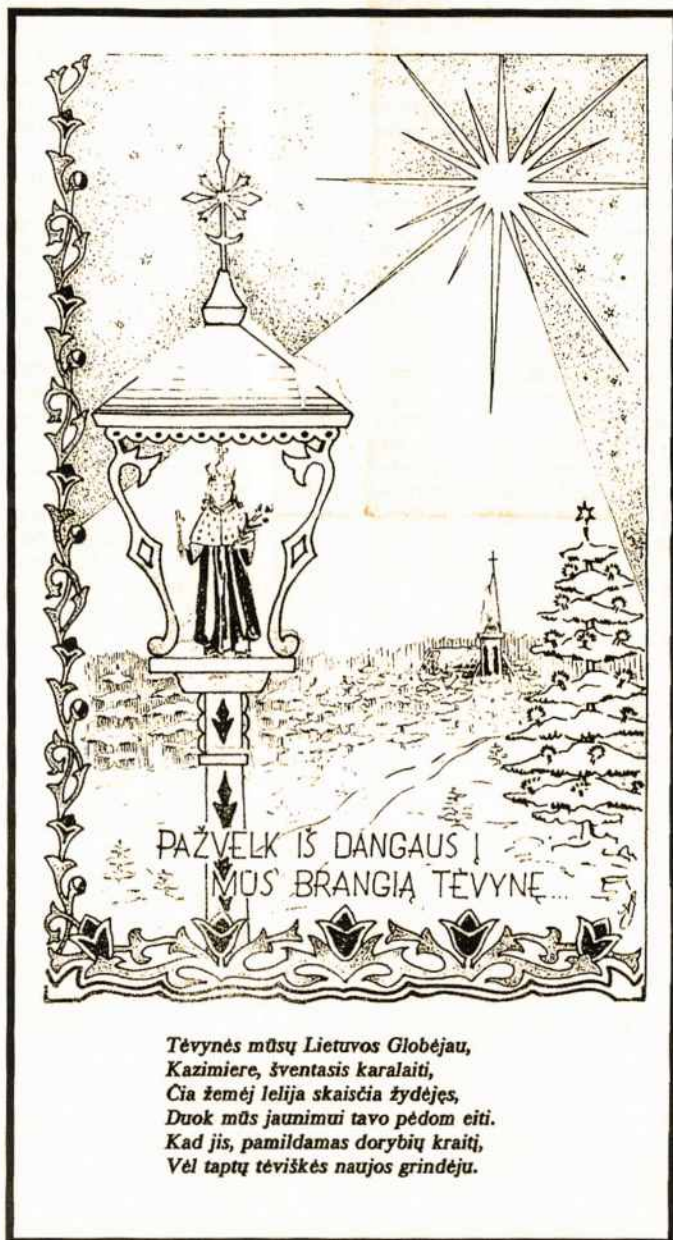
Šie metai - tarptautiniai Šeimos metai

Siandien - apie meilę...

Labai daug kalbama apie meilę. Tačiau pasakyti, kas yra meilė, tikriausiai negalėtų niekas. Labai sunku duoti apibrėžimą - daug lengviau įsivaizduoti kokią nors sceną. Pavyzdžiui, galima kalbėti apie du jaunuolius, bėgančius su šypsena lūpose pasitikti vienas kito, arba įsivaizduoti motiną, guldančią miegui savo vienturtį vaiką, kurį ji su meile glaudžia prie krūtinės. Tačiau ir apie moteris, kurios pakelėse laukia klientų, sakoma, kad jos užsiima meile. Tikriausiai visi sutiksime, jog žodžiu meilė galima vadinti labai skirtingus dalykus. Juk kalbame apie meilę sportui, geram valgiui, pinigams, gyvūnams, meilę draugams, broliams ir seserims, tėvams, vaikams. Bet vis tiktai dažniausiai kalbama apie meilę tarp vyro ir moters. Tačiau taip pat ir šiuo atveju galima prabilti apie įvairias situacijas. Vienas dalykas yra kupina svajonių paauglių meilė ir visai kitas toji, tvirta ir pastovi, kuria visą gyvenimą dalijamasi su savo sutuoktiniu. Egzistuoja taip pat vilties vedama sužadėtinių meilė ir mistinė, kuri padeda intymiau bendrauti su dievu. Yra ir išnaudojanti meilė, kuri garsiai sako: Myliu tave, bet iš tiesų stengiasi palenkti kitą asmenį savo naudai ir malonumui.

Meilė gali pakeisti žmogų, tačiau ir žmogus gali pakeisti meilę, ją iškreipdamas ir sudarydamas dviprasmišką situaciją. Jaunuolis gali pasakyti savo draugei: Myliu tave, pats nesuprasdamas, jog meilę jis vadina troškimą mergaitę užvaldyti. Arba jaunavedys santuokos dieną žada savo sužadėtinei amžiną meilę, o iš tiesų siekia, kad šioji jam tarnautų. Kiek vis tiktai yra suvedžiotų ir pamestų žmonių, arba tokių, kurie pasmerkti gyventi savo sutuoktinio šešėlyje, neturėdami jokios galimybės pasireikšti!

Dėkui Dievui, pasaulyje taip pat yra ir pasiaukojanti meilė: ji sugeba kitą pastatyti į pirmą vietą. Deja, atrodo, jog tokia meilė nesinaudoja dideliu pripažinimu. Žmogus yra pernelyg didelis egoistas, kad būtų galima tikėtis, jog toji meilė bus realizuota. Ją mes galime sutikti galbūt tik tada, kai motina pasižvenčia savo vaikui, arba tuomet, kai jausmų įtampa pasiekia tokį laipsnį, kai iš tiesų norima mylimą žmogų padaryti laimingu. Ne vienas, gyvenantis šeimoje, pasakys, kad tai tėra graži pasaka,

*Tėvynės mūsų Lietuvos Globėjau,
Kazimiere, šventasis karalaiti,
Čia žemėj lelija skaisčia žydėjęs,
Duok mūs jaunimui tavo pėdom eiti.
Kad jis, pamildamas dorybių kraiti,
Vėl taptų tėviškės naujos grindėju.*

kad tik labai retai žmonės mėgina įveikti savo įprastą nusistatymą galvoti pirmiausia apie save ir apie savo gerovę, o tik po to apie kitus. Taip būna ir santuokoje, ir šeimoje.

Ir vistiek, nežiūrint nieko, krikščionis turi stengtis rasti savyje jėgų tai pasiaukojančiai meilei. Jis žvelgia į savo Mokytojo gyvenimą. Gi Jėzus savo gyvenimu parodė, kad meilė yra įmanoma.

Mes kalbame apie krikščionišką šeimą. Vienas dalykas yra tikras: prieš skūsdamiesi savo nepavykusiu gyvenimu, pirmiausiai privalome pagalvoti, ką mes padarėme, kad tas

gyvenimas būtų gražesnis. Mes turime teisę sekti tik Kristaus pavyzdžiu. Jis nelaukė nepaprastų darbų iš žmonijos, bet pats pirmiausiai atidavė savo gyvybę. Mylėkite vienas kitą taip, kaip aš jus mylėjau, - sakė Jis savo mokiniams. Dėl to mes dar ir tikime meile. Tikrai yra tūkstančiai ir milijonai žmonių, kurie iš tikrųjų supranta meilės reikšmę.

Tačiau kodėl nusivylusieji savo sutuoktiniu nenori bent jau pamėginti tai suvokti?!

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Atgimus Lietuva

*Kareivių patriotų
Ryžtingai iškovota,
Įai, dora, dievota,
Sukūrus būvį sotų -
ATGIMUS LIETUVA.*

*Veramų laisvės rytą
Ant kojų pastatyta;
Įvirtojų valiutoj Lito
Skubiais darbais nušvito -
ATGIMUS LIETUVA.*

*Poetų apdainuota,
Išivių išsapnuota,
Parduota ir vaduota
Žiaurų skerdynių „puotoj“ -
ATGIMUS LIETUVA.*

*Tremtinių apraudota
Didžių kančių Golgotoj.
Saltų bejausmių protų
Peikta, barta, vanota,
Bet amžinai gyva! -
ATGIMUS LIETUVA.*

Vasario 1 d. Romoje iš Aracoeli bažnyčios ant kapitolijaus kalvos pavogta kūdikielio Jėzaus skulptūra - vadinama Bambinello - vienas labiausiai gerbiamų šventųjų atvaizdų Romoje. Nenustatyti asmenys įsilaužė į bažnyčios koplyčią ir pavogė skulptūrėlę iš seifo, kuriame ji buvo laikoma.

Ši kūdikielio Jėzaus atvaizdą 15-ame amžiuje Jeruzalėje iš Alyvų sode augusio alyvmedžio išdrožė vienas pranciškonų vienuolis. Skulptūrėlė buvo „pakrikštyta“ Jordano upėje ir atvežta į Romą, į pranciškonams patikėtą Aracoelį Bažnyčią. Ši 60 centimetrų aukščio skulptūrėlė buvo saugoma šoninėje Bažnyčios koplyčioje. Su skulptūrėle buvo susiję daug religinių Romos tradicijų ir papročių. Viešpaties apsišėkimo šventėje - sausio 6-ąją skulptūra būdavo nešama procesijoje ir ją nuo Kapitolijaus kalvos būdavo laiminamas Romos miestas.

Viena kartą skulptūrėlė jau buvo pavogta - 1798 metais tai padarė prancūzų armijos kareiviai. Tada turtingas romietis ją išpirkė ir grąžino į tradicinę vietą.

„Ši vagystė yra ne tik švento atvaizdo peniekinimas bet ir šventvagiškas poelgis, užgaunantis liaudišką romiečių pamaldumą“ - pasakė Popiežiaus vikaras Romos miestui kardinolas Camillo Ruini, komentuodamas šventvagystę.

LRTV

Zemėlapis išspausdintas jau Lietuvoje (ELTA) Pirmąkart pokario metais Lietuvoje išleistas smulkus topografinis šalies žemėlapis. Jį parengė Valstybinio aerofotogeodezijos instituto specialistai, o išspausdino Kauno „Spindulio“ spaustuvė. Topografinio žemėlapio mastelis 1:500000. Jame - daug informacijos apie Lietuvos reljefą, vandens telkinius ir miškus, kiti duomenys.

Anksčiau tokius topografinius Lietuvos žemėlapius leido tik karinės SSRS žinybos. Tuomet beveik visi žemėlapiai buvo įslaptinti, viešai buvo skelbiami tik žemėlapiai, kurių mastelis 1:1000000.

Prieš dvejus metus jau išleistas administracinis Lietuvos žemėlapis, kurio mastelis 1:600000. Jis buvo išspausdintas Rygoje. „L.R.“

KGB ARCHYVAS

(Pranešimas konferencijoje „Komunizmo nusikaltimai ir Lietuvos resovietizacija“, 1994 01 21-22, Kaunas - Vilnius. Sutrumpinta.)

Rašo Arvydas Juozas Starkauskas

Buvęs KGB archyvas - be abejonės, pats kruviniusias archyvas Lietuvoje. Per 50 okupacijos metų sovietai negailestingai fiziškai naikino Lietuvos žmones, ne mažiau luošino dvasiškai. Komunistų, vadovaujantį Sniečką, pasirinktas ne tik Lietuvos rusifikavimas, kiek sovietizavimas buvo vykdomas pačiomis brutaliausiomis priemonėmis, jungtinėmis komunistų partijos ir NKVD-KGB jėgomis. Kiek visas tas juodas darbas atsispindi KGB archyvo dokumentuose?

Visose trijose Baltijos šalyse KGB archyvų dalis liko, mūsiškė kur kas gausesnė. NVS respublikų ir daugelio buvusių „socialistinių šalių“ visuomenė prie saugumo archyvų visai nepriėjo, nes ten dažniausiai liko dirbti tie patys žmonės (išimtis - tik Vokietija ir Čekija). Mūsų archyvininkė Nijolė Gaškaitė dalyvavo konferencijose genocido ir KGB klausimais Sofijoje, Maskvoje, Kijeve; susirinkę šių klausimų žinovai tebuvo matę vieną kitą originalų KGB dokumentą. Ponia Nijolė buvo vienintelė iš gausaus - šimtų žmonių - būrio, galėjusi paaiškinti KGB veiklos ne tik dvasią, bet ir techniką.

Kiek galima tikėti KGB dokumentais? Be abejo, juos reikia vertinti kritiškai, nors nė vieno tikro falsifikato nesame radę. Kagėbistai, rašydami savo raštus, tikrai negalvojo, kad juos skaitys dar kas nors be jų pačių. Didžiama dokumentų turi grifą „soveršennos sekreteno“, kai kurie „lično“. Todėl jie gana atviri ir kartu pilni tų pačių ydų, kurios buvo būdingos visai sovietinei sistemai - ideologijos, priešininkų niekinimo, savo nuopelnų išpūtimo. Daug kas dokumentuose nutyliama arba nusakoma neutraliais žodžiais, pavyzdžiui, klaidūs kankinimai vadinami „aktyviu tardymu“.

Kodėl Lietuva gavo palyginti gausius KGB archyvus? Pirma, Lietuva kartu su Vakarų Ukraina smarkiausiai priešinosi okupantams, vadinasi, ir to priešinosi dokumentų yra gausu. Antra, buvo reikšmingas ir p. Ozolo bei kitų organizuotas KGB rėmų saugojimas. Archyvams išlikti padėjo ir dalies kagėbistų demoralizacija bei pakrikimas, ypač po Sausio 13. Galima spėti, kad vienas kitas kagėbistas kai ką darė ir įsuteikdamas naujai valdžiai arba turėjo šiojį tokį istoriografinį supratimą apie šių dokumentų svarbą. Šiaip ar taip, mes turime didelę vertybę, tiek sugebėjimą ją išsaugoti ir naudoti. Įnirtingos, ir

sakyčiau, su protu prasilenkiančios LDDP pastangos Genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovu paskirti savo statytinį gresia dideliais pavojais.

Archyvo sudėtis Archyvą suformavo trys šaltiniai. Pirmas - iš pačių KGB archyvininkų: tai darė vad. 10 skyrius, 1991 metais turėjęs 35 darbuotojus, iš jų 13 buvo KGB kadriniai, kiti - laisvai samdomi. Be baudžiamųjų, spec. patikrinimo ir filtracinių bylų, jame yra 12 fondų, kuriuos sudarė įvairių KGB skyrių suformuotos bylos. Iš viso šioje archyvo dalyje yra apie 300 000 įvairių bylų tomų.

Antras archyvo šaltinis - KGB pastato kabinetuose (jų buvo apie 300) rasti dokumentai, daugiausia naujesnių laikų. Iš tų dokumentų gali būti suformuota apie 10-12 tūkstančių bylų (bylos dažnai būna ne vieno tomo; didžiausia iš man žinomų turėjo 77 toms).

Trečia archyvo dalis - iš rajonų ir KGB medicinos įstaigų (Palangos KGB sanatorijos bei KGB poliklinikos ir ligoninės) suvežti dokumentai. Jų gali būti apie 20 000 bylų, iš jų apie 10 000 - medicinos.

Suformuotame archyve daugiausia buvo jau pabaigtos bylos. Teisybė, 10 skyriuje, kuris tvarkė archyvą, buvo ir „veikiančių“ dokumentų. Jame, tarkime, buvo ne tik archyvininkų agentų bylų ir kartotekos, bet ir veikiančių agentų kartotekos. Taigi 10 skyrius dirbo ne vien archyvinę darbą.

Didžiąją archyvo dalį sudaro baudžiamosios, filtracinės ir spec. patikrinimo bylos. Baudžiamųjų bylų tomų su bylomis palydovėmis - stebimosiomis, turinčiomis, kalininė - yra apie 200 000; teista apie 80 000 žmonių. Įvairių tyrinėtojų manoma, kad buvo teisti ir lageriuose bei kalėjimuose sėdėjo apie 150-200 tūkstančių Lietuvos žmonių. Kaip yra iš tikro? Dalies teistųjų žmonių bylų KGB archyve nėra. Ne visos bylų yra tų, kuriuos teisė karo tribunolas. Nėra dalies bylų tų žmonių, kurie be teismo 1944-1945 metais buvo išvežti į lagerius, (kiti, nesulaukę teismo, net ir žuvo). Dalis žmonių, nesugebėjusių įrodyti jų ryšių su partizanais, buvo teisiami pagal kriminalinius straipsnius - kad ir už pyliavų nemokėjimą. Mano nuomone, SSSR kalėjimuose ir lageriuose už politinius įsitikinimus galėjo sėdėti apie 120-140 tūkstančių.

Antra pagal gausumą kategorija - 40 000 - yra spec. patikrinimo bylos. Jos daugiausia vestos norintiems išvykti į užsienį: tikrindavo visą giminę, įskaitant

senelius, kurių mirtys būdavo nustatomos kad ir iš kapų paminklų užrašų.

Trečioji gausi grupė - apie 30 000 - vad. filtracinės bylos. Jas sudarydavo žmonėms, kurie karo metu buvo atsidūrę užsienyje, daugiausia Vokietijoje, ir savo noru ar prievarta grąžinti į Lietuvą, bet prieš tai laikyti vad. filtraciniuose lageriuose, kur buvo nustatoma jų tapatybė. Dabar, kai VFR pradėjo mokėti išmokas už koncentracijos stovyklose būtą laiką ir už darbą Vokietijoje, šis fondas yra vertingas.

Kitų 12 archyvo fondų (literinių, operatyvinių, sekretoriato, kadru, tardymo skyrių ir kt.) medžiaga nėra gausi - nuo kelių šimtų iki tūkstančio bylų, bet ji istoriniu požiūriu vertingiausia, nes čia geriausiai atsiskleidžia NKVD-KGB veiklos dvasia ir technika.

Nemenką vertę turi kartotekos, ypač visų NKVD-KGB kadrių darbuotojų kartoteka - kadru įskaitos lapai. Yra gana įdomių kartotekų, pvz., tų nomenklatūrinių žmonių, kurių išvykų į užsienį KGB nekontroliavo. Rekordinio dydžio, tačiau neišlikusi, buvo OTO kartoteka, į kurią buvo įtraukta 570 000 žmonių, nors kartą parašiusių laišką į užsienį, kad ir į kaimyninę Lenkiją.

Antras archyvo formavimo šaltinis - KGB pastato kabinetuose buvusi medžiaga: nuo suformuotų bylų iki atskirų skiautelių. Tai nuolatiniai, „darbiniai“ dokumentai (savo kabinetų seifuose kagėbistai laikė ir veikiančių agentų bylas). Medžiagos gausumas kabinete priklausė nuo to, kokio skyriaus kagėbistas ten sėdėjo, ir nuo jo nusiteikimo. Gausiausiai dokumentų rasta 1 skyriuje (žvalgybos). Pagal juos galima atkurti beveik visą šio skyriaus darbą iki paskutinių dienų prieš pučą. Šiame skyriuje dirbo bene geriausi KGB kadrai, daugelis buvo baigę universitetą, mokantys vieną ar kelias užsienio kalbas, nemažai maišėsi užsienyje; 2/3 jų - lietuviai. Šie išprusę žmonės numatė SSSR likimą ir daugelis metų savo darbą po Kovo 11-osios ir ypač po Sausio 13-osios. Jiems išėjus, likusieji nesugebėjo visko sunaikinti, nors ir stengėsi - degino dokumentų lauzus rūšyje, vos neuždegė pastato. Nieko nerasta Vilniaus miesto skyriuje; labai nedaug „Z“ skyriuje (iki 1989 m. - 5 tarnyba), kuriam vadovavo plk. Baltinas, bei OP skyriuje (kova su organizuotu nusikalstamumu).

Trečias archyvo formavimo šaltinis - dokumentai, suvežti iš rajonų ir miestų KGB skyrių. Iš kai kurių rajonų (Salčininkų) buvo atvežtas pusmaišis niekalų, o iš Pakruojo - 26 maišai vertingiausių dokumentų. Ne tik dokumentų kiekis, bet ir jų vertė labai nevienoda - nuo visiškai nereikšmingų iki visą operatyvinę darbą atskleidžiančių. Tokį didelį

nevienodumą lėmė saugumiečių nusiteikimas, karinių dalinių artumas ir, svarbiausia, tai, kiek vietinė valdžia ir sąjūdinkai saugumiečiams paliko laiko ir laisvės veikti. Kaune paimta daug ir vertingų dokumentų, nes veikta greitai ir ryžtingai, o Šiauliuose, nors durys buvo užantspauduotos, dokumentus sėkmingai išvogė pro langus.

Kas išvežta, sunaikinta, ką galima susigrąžinti

Iš visų fondų tik baudžiamųjų, filtracinių ir iš dalies spec. patikrinimo fondų bylos išliko nedaug nukentėjusios. Visi kiti fondai apnaikinti smarkiai. Jie „sunoško“ dėl dviejų priežasčių - buvo sunaikinti (tikriausiai sudeginti) arba išvežti į Rusijos archyvus.

Yra likę keli 1990 metais rašyti KGB dokumentai, kuriuose nurodoma, kiek dokumentų sunaikinta, kiek ir kur išvežta. 10 skyriaus viršininko papulkininko A. Kariniausko 1990 m. balandžio mėnesį pasirašytame rašte išvardinamos išvežtos ir sunaikintos bylos. Rusijos archyvuose (matyt, daugiausia Uljanovsko, kur Pabaltijo respublikoms buvo pastatytas specialus archyvas) buvo beveik 27 000 bylų, iš kurių gausesnės grupės - 4700 operatyvinių bylų ir 16 000 stribų asmens bylų.

Bene vertingiausias - nedidelis (100 tomų) susirašinėjimo su LKP CK fondas. Kai kurie to susirašinėjimo dokumentai yra likę kitose bylose, todėl galima teigti, kad KGB labai detalčiai informuodavo CK, dažniausiai asmeniškai pirmąjį sekretorių.

Tais pačiais metais, bet jau spalio 19 dieną pasirašytame perdavimo - perėmimo akte, kurį tvirtino gen. Marcinkus, išvardinama, kas atiduodama į Omsko archyvą (matyt, Uljanovsko archyve jau nebetilpo). Perduota daugiau kaip 24 000 bylų. Iš jų reikšmingiausi turėtų būti bendri CK-KGB dokumentai, kurių išvežta 267 tomai.

Po Kovo 11 archyve dirbo atskira grupė; ji kai kuriuos bylų lapus išplėšdavo, o kai kur išpjaudavo tik ram tikras vietas, dažniausiai agentų pavardes. Kai kuriose bylose lapai pasidarė azūriniai - po 10-15 skylių. Daryta skubotai, daug kas palikta, o ir iš likusio teksto galima suprasti, kas išimta.

Archyvui daug pakenkė kagėbistinis dokumentų vertės supratimas. Tipiškas pavyzdys - kunigo prf. Kemešio rankraščių likimas: kuklus profesorius neskubėjo publikuoti, ir kagėbistai jį sumdamai paėmė apie 2000 mašinos lapų, tačiau byloje liko tik 36 - tie, kuriuose kalbama apie socializmą ir komunizmą ir kurie tapo įkalčiais. Kiti sunaikinti. Sunaikinti ir daugelio partizanų štabų dokumentai, partizanų spauda, jei jie netapo kurio nors konkretaus žmogaus įkalčiais.

Sunaikinta yra dešimtys tūkstančių kalinių bylų, kurias lagerių

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

Published by E. Šidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

(Nukelta į 5-tą psl.)

Lietuva bešališku žvilgsniu

Nors išeivija kiek papolitikuoja tai už dešiniuosius, tai už kairiuosius, tikrumoje jai rūpi, kad mūsų Tėvynė atsigautų ir progresuotų.

Kad susidaryti objektyvų Lietuvos padėties vaizdą, mums geriau remtis statistiniais ekonominės raidos rodikliais. Pradėsime su ekonomine padėtimi 1989 m. pažymėdami ją 100 ir palyginsim ją su 1992 m. ir 1993 m. duomenimis:

Viso parduotos pramonės produkcijos		
	1989 m.	1992 1993
(parduota)	100	45 29
Gyvulių ir paukščių	100	66 33
Pieno	100	58 51
Kiaušinių	100	64 43,5
Grūdų	100	72 117
Bulvių	100	17 8,5
Atlikti statybos darbai	100	52 31
Realus darbo užmok.	100	51 44

Skaiciai rodo, kad mūsų šalies ekonomija katastrofiškai sumenkėjo. O jos kritimas lyg dar nėra sustabdytas.

Ivestas litas, kurio kurso dar negalima laikyti nusistovėjusiu, bet valdžia mato šį pavojų ir deda visas pastangas išlaikyti naujos valiutos stabilumą. Infliaciją pavyko sumažinti iki 130%, bet ji per aukštai normaliam ekonomijos progresui. Estijos ji yra 27%, Latvijos 30,6%. Vaizdu, jog esame gerokai atsilikę nuo mūsų kaimynų, su kuriais kartu išgyvenom panašų likimą. Reiškia, estų ir latvių valdžios sugeba geriau tvarkytis už mūsų dešiniuosius ir kairiuosius.

Kova prieš organizuotą nusikalstamumą pagyvėjo, bet didelių nusikaltimų skaičius dar vis tebeauga. Bene daugėja ir savizudžių skaičius. Prieš išsilaisvinimą Lietuvą turėjo didžiausią procentą studijuojančių universitetuose Pabaltijo valstybėse. Dabar atsidūrėm paskutinin vieton.

78% Lietuvos žmonių pasitiki Bažnyčia, 67% masine informacija, 44% vyriausybe, 41% Prezidento tarnyba. Policija pasitiki tik 29%, o Lietuvos Banku 28%. Nežiūrint daugumos nepasitikėjimo vyriausybe ir seimu, už naujo prezidento rinkimus pasisakė tik 20% gyventojų, o prieš juos 56%. Už priešlaikinį seimo rinkimus pasisakė 28%, o prieš juos 45%. Išvada: Padėtis mūsų krašte tebėra labai sunki, bet gyventojai netiki, kad valdžios pakeitimai prisidėtų prie jos pagerinimo, o ne prie pabloginimo.

Ko žmonės laukia, tai kad valdžia sustiprintų savo akciją prieš korupciją ir nusikaltėlius. Pačiai valdžiai priderėtų pirmoj vietoj apsvalyti nuo apgavikų ir mafijos užtaręj. Vilniaus politikos mėgėjų šūkavimai apie išreiškimą nepasitikėjimo vyriausybei ir apie naujus seimo ir prezidento rinkimus yra jų politinio nesubrendimo ženklas. Opozicija neturi jėgos tai padaryti. Iš vis vargu ji galėtų vieningai veikti. Besistengdami kritikuoti valdžią, opozicijos šulai dar nepradėjo kurti rimtos savo partijos. Kaip jie galvoja laimėti sekančius rinkimus?

Šių metų sausio 11-18 d.d. apklausoj populiariausias Lietuvos politikas rastas A. Brazauskas, už kurį pasisakė 58%. Jo aršus varžovas V. Landsbergis yra 5-toj

Rašo dr. Jonas Kunca

vietoj su 40%. Už LDDP pasisakė 17%. Po jos sekė krikščionys demokratai. Trečioj vietoj yra konservatoriai. Taigi iš politinių machinacijų šiuo momentu nieko gero nepeštumėm. Tik Lietuva paskęstų visiškam chaose su jo pasekom.

Nežiūrint savo stiprios pozicijos, Prezidentas ir LDDP privalėtų pasiraizoti rankoves ir kibti į tikrą

valstybinį darbą, kurį jie prisizadėjo sąžiningai atlikti. Neaiški tarptautinė padėtis Rytų Europoje mus įpareigoja kuo skubiau susivarkyti viđuje ir dėl valstybės saugumo sumetimų.

Būtų nusikaltimas prieš valstybę ir istoriją, jei valdžios vadai nesimtų energingų priemonių tik dėl to, kad jie šiuo metu neturi bijotis opozicijos bauginimų. Apie tokią galimybę geriau negalvoti... Ji baigtųsi Lietuvos katastrofa.

NATO ekspertai Lietuvoje tikslina Briuselio susitarimus

Rašo Nerijus Adomaitis

Vasario 2 d. Danijos ambasadoje Vilniuje daugiau kaip valandą trukusią spaudos konferenciją surengė

NATO informacinės misijos atstovai. Be NATO atstovų, į žurnalistų klausimus taip pat atsakė užsienio reikalų ministro pavaduotojas A. Januška ir krašto apsaugos ministro pavaduotojas S. Vasiliauskas.

Lietuva prie „Partnerystės vardan taikos“ programos prisijungė sausio 27 dieną, kai Prezidentas Algirdas Brazauskas NATO būstinėje Briuselyje pasirašė partnerystės programos metmenis. Lietuva tapo antrąja valstybe po Rumunijos, prisijungusia prie šios programos. Vas. 2 d. tai padarė Lenkija, o vas. 3 d. programos dokumentus Briuselyje pasirašė Estijos užsienio reikalų ministras J. Luikas.

NATO informacinė misija, kurioje yra nuolatinis Danijos atstovas O. Bierringas, nuolatinis Vokietijos atstovas H.F. von Richthofenas, NATO tarptautinės karinės ir politinės tarnybos atstovai, vas. 1 d. vakare atvyko supažindinti Lietuvos Vyriausybės su sausio 10-11 dienomis Briuselyje įvykusio aukščiausiojo lygio susitikime priimtais sprendimais. Susitikimuose su Lietuvos Vyriausybės atstovais daugiausia buvo kalbama apie praktinius „Partnerystės vardan taikos“ programos aspektus.

Partnerystės programa nepakeis jau dvejus metus vykstančių kontaktų su NATO, kuriuos koordinuoja Siaurės Atlanto bendradarbiavimo taryba (NACC). Kiekviena pakviesta valstybė su NATO bendradarbiaus pagal individualų planą. NATO atstovai spaudos konferencijoje pažymėjo, kad yra įvairių bendradarbiavimo būdų: bendros karinės pratybos, ginkluotų pajėgų kontrolės demokratizavimas, įvairios planavimo programos.

Danijos ambasadorius prie NATO O. Bierringas pasakė, kad saugumo sąvoka įgavo daugiau reikšmės, ji apima ne tik karines, bet ir ekonomines, socialines, gamtosaugos ir kitas problemas. O. Bierringas pareiškė, kad JAV ir kitos NATO šalys kategoriškai atmets pasaulio padalijimo įtakos sferomis idėją. Jo nuomone, Rusija puikiai suvokia, jog pasaulyje egzistuoja kitokia tvarka negu anksčiau.

JAV ambasadorius NATO R. Hunteris vas. 1 d. pareiškė, kad

pilnateise alijanso nare galės tapti tik ta šalis, kuri nekels karinės grėsmės dabartinėms NATO narėms ir savo kaimynams.

„Partnerystės vardan taikos“ programoje numatyta galimybė konsultuotis su NATO, jei šalies nepriklausomybei ir saugumui grėstų pavojus. „Tai yra labai svarbus straipsnis, ir mes tikimės, kad šia teise bus naudojamosi atsakingai, nes kitaip ji praras efektyvumą. Valstybės kreipimasis į NATO dėl konsultacijų bus rimtas signalas pasauliui, jog kažkas yra ne taip“, - prabrėžė O. Bierringas.

Lietuva pradėjo bendradarbiavimo procesą pasirašydama „Partnerystės vardan taikos“ metmenis. Kitas žingsnis - Pristatymo dokumento parengimas. Siame dokumente Lietuva turi pareikšti konkrečius pageidavimus. „Lietuvos interesus yra labai aiškūs - tapti pilnateise NATO nare“, - pabrėžė užsienio reikalų viceministras A. Januška. Jis tikisi, jog Pristatymo dokumentas, padedant NATO ekspertams, bus paruoštas per keletą mėnesių, tačiau konkreti programa bus sudaryta vėliau.

„Mes turėsime pasiekti tokią būseną, kad pinigai, išleidžiami gynybai, būtų skiriami kuo glaudesnei integracijai su NATO“, - pasakė A. Januška.

Svečių iš NATO nuomone, pirmajame partnerystės etape Lietuvos įnašai nebus dideli.

„Partnerystės vardan taikos“ programos metmenyse numatyta, kad juos pasirašiusios valstybės pačios finansuos savo dalyvavimą partnerystės veikloje. Lietuvos delegacijos vizito Briuselyje metu NATO atstovai pažymėjo, kad valstybių galimybės tapti pilnateisėmis Siaurės Atlanto aljanco narėmis priklausys nuo jų aktyvumo, o tai kartu susiję su išlaidomis.

Užsienio reikalų viceministras A. Januška išitikinęs, kad investicijos į bendradarbiavimo su NATO programa keleriopai atsipirks ateityje. „Lietuva nėra tokia turtinga, kad galėtų leisti pinigus pigiems dalykams“, - pabrėžė A. Januška. Jo nuomonei pritarė ir atsakymų klausęsis buvęs užsienio reikalų ministras A. Saudargas. „Visos kalbos apie per dideles išlaidas partnerystės programai yra propaganda prieš NATO“, - pasakė jis.

Tuo metu, kai Vakarų Europos valstybės ginkluotą mažina, Lietuva tik pradeda kurtis savo pajėgas. Taupant pinigus, perkami sovietų

Amerikos ekonominė pagalba Lietuvai

JAV-jų Žemės ūkio departamentas 1992m. pradžioje Lietuvai skyrė 100 tūkst. tonų pašarinių grūdų už 9,8 milijono JAV dolerių. Papildomai 1992 m. šis departamentas Lietuvos žemės ūkiui skyrė kreditų už 8,8 milijono JAV dolerių. 1993m. vasario mėnesį buvo patvirtintas nutarimas skirti 160 tūkst. tonų kukurūzų ir 125 tūkst. tonų pašarų. Apskritai ši parama su pervežimo išlaidomis sudaro 25 milijonus JAV dolerių. Šiais metais planuojama atsiųsti gyvulinių pašarų už 10 milijonų JAV dolerių. Pagal Skubios medicininės pagalbos programą (Emergency Medical Assistance Program) Vilties (Hope) projektui USAID išskyrė 500000 JAV dolerių transportuoti medikamentus ir medicininę įrangą. Šios programos rėmuose Lietuvai dovanota medikamentų ir medicininės įrangos už keturis milijonus JAV dolerių. Keturiadesimt Taikos korpuse (Peace Corps) savanorių dėsto anglų kalbą ir padeda smulkaus ir vidutinio biznio vystymo srityje. Keletas iš jų dirba rajonų informacijos centruose. Septyniolika savanorių dirba visoje šalyje kaip smulkaus biznio patarėjai, organizacijose ir individualiai su verslininkais. Kiti dvidešimt trys savanoriai, dėstantys anglų kalbą, dirba miestuose, nurodytuose Švietimo ministerijos. ELTA „L.R.“

gamybos ginklai, tačiau pasak NATO karinės būstinės (SHAPE) atstovo, tai nėra kliūtis bendradarbiauti. NATO atstovai nepažadėjo apginkluoti Lietuvos kariuomenės Vakarų gamybos ginklais, tačiau neatmetė galimybės, jog jie gali būti tiekiami nedideliais kiekiais pagal dvišalius susitarimus.

Kaip vas. 2 d. pranešė agentūra AP, Danijos užsienio reikalų ministras N.H. Petersenas pakvietė vasario 6 d. atvykti į Kopenhagą Baltijos šalių užsienio reikalų ministrus aptarti bendradarbiavimo su NATO bei santykių su Rusija klausimus.

Danija yra pasirašiusi karinio bendradarbiavimo sutartį su Latvija, o šiais metais ketina pasirašyti tokius dokumentus su Lietuva ir Estija.

Baltijos šalys pradėjo kurti taikos palaikymo batalioną, kuris galėtų dalyvauti kartu su NATO pajėgomis taikos palaikymo misijose. Kiek kainuos tokio bataliono išlaikymas Lietuvai, dar nežinoma. A. Januška pasakė, kad Lietuva tikisi kitų partnerystėje dalyvaujančių šalių paramos. Pavyzdžiui, Švedijos ir Lietuvos premjerų susitikimo metu Stokholme Švedija pažadėjo padėti Baltijos šalims steigti šį batalioną.

„L.R.“

Jono Varno pieš.

Vėl Europos perdalijimas - ši kartą pagal V. Žirinovskį

Seštadienį, sausio 29 d. Prancūzijos dienraštis „Le Monde“ išspausdino Rusijos liberalų demokratų partijos lyderio ir knygos „Tasutinis žygis į Pietus“ autoriaus Vladimiro Žirinovskio sudarytą naujosios Europos žemėlapi.

Ateities planus dėl Europos perdalijimo V. Žirinovskis gruodžio 30 dieną partijos būstinėje Maskvoje atskleidė buvusiam Švedijos diplomatu Rolfui Gauffinui. Šiame žemėlapyje nėra Austrijos, Slovėnijos, Čekijos, Bosnijos ir Baltijos valstybių.

Baltijos valstybes V. Žirinovskis priskiria Rusijai, tačiau aplink Taliną (4) ir Kauną (5) jis nubrėžė apskritimus. Čia jis kilniaširdiškai leistų įsikurti nykštukiniams miestams valstybėms, panašioms ir Lichtenšteinau arba Liuksemburga.

Dalis Lenkijos teritorijos, kaip ir prieš Antrąjį pasaulinį karą, būtų padalyta tarp Rusijos ir Vokietijos. Vokietijai būtų priskirtas Lenkijai priklausantis Gdanskas ir Silezijos sritis (1). Taip pat jai būtų grąžintas buvęs Kenigsbergas arba dabatinė Kaliningrado sritis (3).

Kaip kompensaciją V. Žirinovskis Lenkijai dosniai atiduoda Ukrainos Lvovo sritį (2).

Vokietijos neonacistai labai patenkinti tokiais V. Žirinovskio pažadais. Jų spaudoje raginama paremti pinigais Rusijoje gyvenančius tautiečius, kurie norėtų įsikurti Kaliningrado srityje.

Be to, Vokietija pagal V. Žirinovskį prisijungtų Austriją, Bohemiją ir Moraviją bei Slovėniją. Iš Čekijos, pasak V. Žirinovskio, liktų tik sostinė Praha ir keletas alaus daryklų.

Rusija, be Baltijos valstybių, prisijungtų Slovakija, o buvusią Jugoslaviją pasidalys serbai ir chorvatai. Ten, kur žemėlapyje pavaizduota Jugoslavija, V. Žirinovskis parašė „JT - lauk“.

Viešėdamas Bosnijoje, 2 tūkst. serbų miniai V. Žirinovskis pareiškė, kad NATO neišdrįs bombarduoti serbų pozicijų, nes tai reikštų karo paskelbimą Rusijai.

Daug teritorijos V. Žirinovskis paskyrė „didžiai“ Bulgarijai (6). Pagal jį, Bulgariją sudarytų šiaurinės Graikijos teritorijos, Makedonija, Trakija ir dalis Rumunijos teritorijos su sostine Bukareštu, taip pat europinė Turkijos dalis. V. Žirinovskis anksčiau buvo išvytas iš Bulgarijos, nes ragino pakeisti dabartinį prezidentą Z. Zelevą savo patarėju, mažai kam žinomą bulgarų kilmės verslininku.

Vengrijai atitektų Transilvanija, kuri dabar priklauso Rumunijai.

„Le Monde“ žurnalistai pranešė Reuter agentūrai, kad jie turi panašų V. Žirinovskio sudarytą Azijos žemėlapi, tačiau jo dar nespausdino. Jie paminėjo, kad šiame žemėlapyje kai kurios Vidurinės Azijos valstybės padalytos tarp Rusijos ir Afganistano, o JAV Aliaskos valstija būtų grąžinta Rusijai.

Savo autobiografinėje knygoje „Paskutinis žygis į Pietus“ V. Žirinovskis aprašo savo viziją, kurioje jis regl, kaip Rusijos kareiviai plauna savo batus šiltame Indijos vandenyne.

Interviu Vokietijos dienraščiui

„Die Welt“ Rusijos liberalų demokratų partijos lyderis Vladimiras Žirinovskis pareiškė, kad ateis diena, kai susikurs nauja Rusijos, Vokietijos ir Indijos sąjunga. Ši sąjunga, pasak V. Žirinovskio, kontroliuos Europą ir Aziją.

Laikinais sausio 30 d. sustojęs Vengrijos sostinėje Rusijos liberalų demokratų partijos lyderis dar kartą šokiravo žurnalistus. Jis pareiškė, kad NATO kareiviai Rytų ir Vidurio Europos šalyse linksmis, o tų šalių kareiviai vakariečiams valys batus. Todėl, pasak V. Žirinovskio, Rytų ir Vidurio Europa turi likti neutrali, tačiau ekonomiškai susieta su Rusija.

Sodrus V. Žirinovskio parašas ant Europos žemėlapi primena slapuosius buvusios Sovietų sąjungos ir nacistinės Vokietijos susitarimus dėl įtakos sferų padalijimo. Kaip rašo „Le Monde“ korespondentas, V. Žirinovskio žemėlapis nėra tik nesveikos vaizduotės išdava, nes jame pasikartoja daugiau kaip prieš 50 metų buvusios Europos kontūrai.

Sausio 30 dieną Vokietijos policija uždraudė neonacistams Bonoje organizuoti eisenas su žvakėmis. Tą dieną 1933 metas Vokietijos kancleriu buvo išrinktas

Žvilgsnis iš Vokietijos: ar daug būna meškeriojančių baloje

„Apgaulinga ramybė“ - taip pavadintą straipsnį apie Lietuvą išspausdino vokiečių savaitraštis „Wochenpost“. Virš antraštės - nuotrauka: Klaipėdos naujo mikrorajono daugiabučiai namai, kranai, čia pat telkšanti bala ir į ją įbridęs meškeriojotjas.

Straipsnio autorius Klausas Bachmannas savo dėmesį pirmiausia sutelkia į Šalčininkus. Pasak žurnalisto, čia valstybinė Lietuvos siena su Baltarusija menkai kontroliuojama. „Kai Sovietų sąjunga 1990 m. blokada bandė paklupdyti Lietuvą, lietuviai spekuliuavo per sieną benzinu. Šiandien jie spekuliuoja duona, kuri Baltarusijoje keliskart pigesnė“. Autoriaus nuomone, jei situacija nesikeis, vietos duonos kepyklos užsidarys. Jų produkcija dabar neva sumažėjusi per pusę. Tai atsitiko, rašo Bachmannas, todėl, kad Lietuva tampa tvirtos valiutos šalimi. Prekiautojai, laukdami lito įvedimo, kaupė prekes, o kai litas pasirodė, plūstelėjo toks prekių kiekis, kad infliacija žaibiškai nustumuko. Įvesdama litą, rašo žurnalistas, naujoji vyriausybė leido gyventojams patirti malonų stabilumo jausmą.

Toliau autorius žvilgsnis krypta į Vilnių. „Šiandien Vilniaus gyventojai traukia per blyksnias parduotuves, kurios pilnos importuotų prekių. Butuose yra karšto vandens, degalinėse - benzino“. Kad tai vėliau atsirtų, teigia Bachmannas, mažai kas žino. „Jei importo bumas neatslūgęs, didelių valstybinių įmonių laukia Šalčininkų kepyklų likimas“, - cituoja žurnalistas Lietuvos prezidentūros patarėją Salomėją Grijiotienę.

Analizuodamas Lietuvos santykius su Rusija, K. Bachmannas

Žemėlapis iš „Le Monde“ (Prancūzija).

Adolfas Hitleris. V. Žirinovskis žada į valdžią Rusijoje ateiti 1996 metais, po prezidento rinkimų,

tačiau jau dabar braižo pasaulio padalijimo planus.

AP, Reuter ir „Liet. Ryto“ inf.

Rašo Egidijus Šileikis

mano, kad lietuviams dar nelemta būti ramiems: „Kai V. Žirinovskis pareiškė, kad jis Baltijos šalyse per dvi savaites gali įvesti tvarką, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje pradėjo kaukti pavojaus sirenose“. Nors, tešia publicistas, barikadų prie Seimo rūmų Vilniuje jau nematyti. Norint patekti į Parlamentą, tereikia turėti leidimą bei praeiti negriežtą asmens kontrolę.

Klausui Bachmannui Lietuvos parlamente įstrigo, kad šalia Seimo rūbinės guli pašto pluostas. Jo viršuje - Ispanijos karaliaus telegrama Prezidentui A. Brazauskui. „Pas mus jau taip yra“, - cituoja autorius Seimo atstovą spaudai V. Kavaliauską. Toliau vokiečių publicistas pastebi, kad buvęs Parlamento pirmininkas, dabartinis opozicijos lyderis V. Landsbergis niekaip negali susitaikyti su pralaimėjimu ekskomunistams Parlamento rinkimuose: jis vis dar turi savo rezidenciją Prezidento fligelyje. „Jo iš čia niekas neiškraptys“, - autorius vėl pateikia V. Kavaliausko žodžius. Tuo tarpu, tešia žurnalistas, opozicijos lyderis spaudos konferencijoje negailestinga kritika pliekia Lietuvos ir Rusijos užsienio politiką: Žirinovskis sako tai, ką iki šiol manė Kozyrevas“. K. Bachmannas primena, kad kai „užsispyręs muzikos profesorius“ pats buvo Parlamento pirmininkas, jis su tuo pačiu įkarščiu puolė tiek Rusiją, tiek Lenkiją. „Todėl šalia kitų priežasčių Lietuva yra vienintelė kaimyninė valstybė, su kuria Lenkija dar nepasirašė kaimynystės sutarties“, - daro išvadą publicistas.

Sustodamas ties Lietuvos-

Lenkijos santykiais, žurnalistas teigia, kad dabartinė Lietuvos karijoji vyriausybė, kaip ir Landsbergio sąjūdis, reikalauja, jog Lenkija oficialiai pasmerktų jos kariškių po Pirmojo pasaulinio karo įvykdytą Vilniaus aneksiją. O tai neva net ir Lenkijos naujai kairiajai vyriausybei nemalonus reikalavimas. K. Bachmannas pabrėžia, kad tik po Rusijos nacionalistų pergalės rinkimuose pasistūmėjo abiejų šalių bendradarbiavimas: „Lietuva bijo Rusijos ir artėja prie Lenkijos“.

Straipsnio pabaigoje Klausas Bachmannas pabrėžia, kad Lietuvoje pamažu pradėdama įsisaugoti, jog, kelias į Vakarus veda per Lenkiją“. Žurnalistui Seimo pirmininkas C. Jursėnas po vizito į Varšuvą sakęs, kad iš keturių ginčytinų kaimynystės sutarties punktu trys jau sureguliuoti. Sutartyje nebūtinai turi būti įvertinama praeitis, užtenka, kad Lenkija aiškiai pasisakytų apie tarpukari. „Lenkija jau pripažino sienas, bet mes norime daugiau. Mes turime ramiai miegoti“, - cituoja vokiečių publicistas C. Jursėną.

Frankfurtas prie Maino „L.R.“

Už prekybą narkotikais - mirties bausmė

„Visi, savanaudiškais tikslais arba specialių tarnybų užsakymu Cečėnijoje pardavinėjantys narkotikus, turi būti fiziškai sunaikinti“, pareiškė Cečėnijos prezidentas Dž. Dudajevs, kalbėdamas saugumo komiteto posėdyje.

„L.R.“

PENKI METAI SU „TĒVIŠKĒS AIDAIŠ“ KGB archyvas

Teisingai sakoma: „Knyga yra geriausias draugas“. Tą patį galima pasakyti ir apie laikraščius. Laikraščius, kaip ir knygų, yra daugybė, ir kiekvienas pasirenkame pagal savo skonį.

Iš visų laikraščių, kuriuos aš skaitau, man įdomiausias yra „Tėviškės Aidai“, leidžiamas Australijoje. Jį man siūnčia „Tėviškės Aidų“ redakcija ir ji skaitau jau 5 metus.

Anksčiau Australija man buvo mažai žinomas kraštas. Nieko nežinojau apie tenyčių lietuvių gyvenimą, o, pradėjęs skaityti „Tėviškės Aidus“ sužinojau daug naujo. Paaikšėjo, kad tenyčių lietuvių gyvenimas yra pilnakraujis: leidžiami net du laikraščiai, veikia lietuviškos parapijos, darbuojasi lietuviai kunigai, iš kurių kun. dr. Pr. Dauknyš palaikė ryšius su manimi, jaunimas sportuoja, vaikai mokomi lietuviškai, yra lietuvių inteligentijos.

Su įdomumu skaitau „Tėviškės Aiduose“ dr. Jono Kuncos straipsnius, poeto Juozo Mikšto eilėraščius. Mielai perskaitau ir tai, ką parašo Lietuvoje gyvenantys bendradarbiai arba kas yra perspausdinama iš Lietuvos laikraščių. Iš viso to susidarau nuomonę, kuo domisi Australijos lietuviai, kaip jie vertina Lietuvos politinio, ekonominio ir kultūrinio gyvenimo įvykius.

Jau sukako 5 metai, kai „Tėviškės Aiduose“ bendradarbiauju ir aš: „Tėviškės Aidai“ mielai spausdina mano straipsnius bei eilėraščius. Iš viso „Tėviškės Aiduose“ yra išspausdinta mano parašytų straipsnių 59 ir eilėraščių 43. Nors nepretenduojau į rašytojus ir poetus, bet man džiugu, kad, anot V. Kudirkos, neišiu „į kapą be likusio ženklų, kad žmogumi buvęs“.

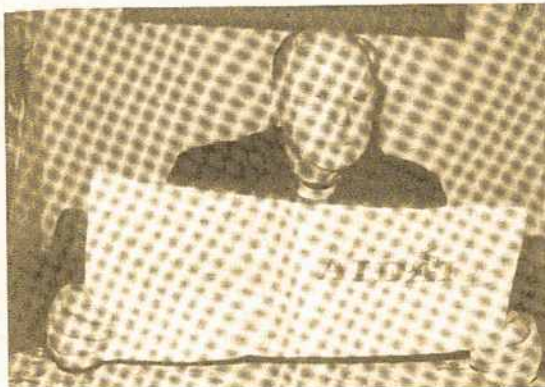
Ne vienas manęs klausia, kaip susirėšau su „Tėviškės Aidais“, kaip tapau bendradarbiu. O buvo taip. Gyvendamas Vadaktuose, netikėtai sužinojau, kad Australijoje gyvena buvusi mano klasės draugė ponija Vincenta Durytė-Baltaduonis, su kuria kartu mokiaus Seduvos „Saulės“ progimnazijoje, ir, gavęs jos adresą, parašiau jai laišką ir, be to, jai pasiskaityti pridėjau vieną kitą savo eilėraščių. Ji tuos mano eilėraščius pasiuntė į „Tėviškės Aidus“, kur jie buvo išspausdinti. Netrukus gavau iš gerb. kun. dr. Pr. Dauknyš laišką su „Tėviškės Aidais“ ir paprašė, kad rašyčiau ir toliau ne tik eilėraščius, bet ir straipsnelius. Tokiu būdu ir užsimezgė kontaktai su „Tėviškės Aidais“ ir su gerb. kun. dr. Pr. Dauknyš, kurie nenutrūksta iki šiol.

Nors jau beveik įpusėjau 78-sius metus, bet tikiuos, jei Dievas laikys, dar kai ką parašyti.

Baigdamas, linkiu gerb. kun. dr. Pr. Dauknyš sveikatos ir gausių Dievo malonių, kad galėtų ir toliau sėkmingai darbuotis tautiečių tarpe. Taip pat per laikraštį noriu padėkoti savo klasės draugei poniai Vincentai Durytei-Baltaduonis, kad ji mane suvedė su „Tėviškės Aidais“ ir gerb. kun. dr. Pr. Dauknyš, ir taip

Rašo kun. Antanas Valantinas

pat palinkėti jai ir jos artimiesiems Dievo palaimos. Na, o gerb. „Tėviškės Aidų“ redakcijai linkiu sėkmės darbe, kad „Tėviškės Aidai“

Kun. Antanas Valantinas namuose skaito „Tėviškės Aidus“.

šviestų tautiečius ir išieivijoje ir Lietuvoje.

Testamba „Tėviškės Aidai“
Australijos žemyne!
Te jie, lyg saulės spinduliai,
Mus nuolatos gaivina!

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas grįžta į Lietuvą

Kanadoje leidžiamas savaitraštis „Tėviškės žiburiai“ išspausdino pokalbį su Pauliumi Mickumi, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai perėmus Aštuntojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo komiteto pareigas, Paulius tapo būsimo kongreso rengimo komiteto direktoriumi.

- Pauliau, kas jums Pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose paliko didžiausią įspūdį?

- Man teko dalyvauti 1983, 1987 ir 1991 metų kongresuose. Kiekvieną kartą susirinkdavo naujas būrys jaunimo.

Tas jaunimas nebuvo vien tik iš Čikagos, iš Klyvlendo, ar iš Niujorko, bet iš viso pasaulio: Australijos, Pietų Amerikos ir Europos. Tai mane labai paveikė.

Dabar aš galėčiau nusikristi į Australiją ir ten turėčiau, kur apsistoti. Pasaulis sumažėjo. Pasaulėžiūra pasikeitė.

Iš tikrųjų visi tie kongresai labai paveikė mano lietuvišką gyvenimą.

1983 metais kongrese dar ne visiškai žinojau, ką aš darysiu savo gyvenime - man buvo tik 17 metų, bet po to kongreso, ypač po kongreso Australijoje, žinojau savo gyvenimo kryptį, žinojau, kad lietuviybė man bus svarbi ir kad be lietuviybės man bus sunku gyventi.

- Koks Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso svarbiausias vaidmuo, tikslas ar pasiekimas? Kodėl jaunimas turėtų dalyvauti kongresuose?

- Patį svarbiausią tikslą galima pasakyti vienu sakiniu. Jungti lietuvišką jaunimą. Jaunimas visame pasaulyje liks jaunimu. Yra lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų. Mums tenka atsakomybė išlaikyti tą lietuviybę, kurią tėvai ir seneliai mums perdavė. Jaunimas retai turi progos pasisakyti pasaulyje. Čia ne naujiena - taip visuomet buvo ir bus. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas per studijų dienas suteikia jaunimui progą pasireikšti. Studijų dienų išvados nustato veiklos kryptį iki kito kongreso, išrenkama nauja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, kuriai atstovauja maždaug 2,5 tūkstančio jaunų žmonių Pasaulio lietuvių bendruomenėje.

- Lietuva įkūrė

nepriklausomybę. Ar jūs galvojate, kad Pasaulio lietuvių jaunimo kongresų tradicija turėtų būti tęsiama toliau?

- Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo reikalingi šie tiek pasikeitė. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga buvo įsteigta 1972 metais, kaip išieivijos lietuvių jaunimo organizacija. Tai gali keistis, nes kaip kalbėjome Pietų Amerikoje, tais klausimais reikia diskutuoti. Mes esame pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, kur pabrėžiamas žodis „lietuvis“.

Klausimas, kaip mes galime padėti Lietuvai. Ar mes norime padėti Lietuvai? Kitas kongresas tai nuspręš. Susirinkę atstovai turėtų susėsti ir nuspręsti. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga veikia jau per 20 metų.

Ji turi šiek tiek patirties organizuoti, rengti įvairius renginius bei stovyklas. Daugelis pasaulio lietuvių jaunimo yra skautai, ateitininkai, šoka tautinių šokių grupėse, dalyvauja lietuvių visuomenės veikloje.

Si sukauptą patirtį gali būti perduodama Lietuvai ir ateinančioms kartoms.

- Jūs esate Aštuntojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso direktorius. Kaip vyksta kongreso rengimo darbai?

- Jau sudarytas organizacinis komitetas: turime programos, reklamų ir finansų skyrius. Kiekvienas skyrius turi savo užduotį. Mano darbas kaip kongreso direktoriaus yra prižiūrėti, kad visi skyriai kartu dirbtų ir atliktų savo užduotis. Aš taip pat atsakau į visus bendruomenės bei visuomenės klausimus apie kongresą.

Ateinantis kongresas, įvyksiantis 1994 metų liepos mėnesį, skirsis nuo praėjusių kongresų. Mes pirmą kartą grįžtame į Lietuvą. Tai yra ir geras, ir įdomus dalykas. Buvusiems kongresams Australijoje, Amerikoje, Pietų Amerikoje, Europoje vis vadovavo to krašto lietuvių jaunimo sąjunga.

Lietuvoje kol kas dar nėra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos skyriaus, todėl mes viską turime daryti iš tolo: siųsti savo žmones ir Lietuvoje susirasti pagalbininkų. Mes jau esame suradę gerų padėjėjų, kurie profesionaliai vadovaus mūsų programai. „L.R.“

(Atkelta iš 2-tro psl.)

operatyvininkai sudarydavo kiekvienam kaliniui. Šių bylų susigražinimui - kadangi jos saugomos vos gyvuose archyvuose, kurių didelę dalį gali greit uždaryti - didesnių susitarimų nereikia. Reikia tik pasišventusių žmonių ir lėšų. Manau, kad visų šių kalinių bylų surinkti nepavyks ir turint geriausių norus, nes lageriai buvo išmėtyti plačiai po Rusiją ir Kazachiją, bet reiktų surinkti bylas nors iš tų lagpunktų ir kalėjimų, kur kalėjo mūsų garsieji žmonės: Vladimiro kalėjimo (kalėjo ir mirė vyskupas Reinsys, kalėjo premjero Merkio šeima, prezidentas Stulginskis, ministrai Silingas, Tonkūnas) bei Abezės lagpunktas (kalėjo ir mirė filosofas Karsavinas, generolas Juodišius).

Archyvas dirba

Šiuo metu visas KGB archyvas yra buvusiam KGB pastate. Apie 30 žmonių jį tvarko ir aprašo. Numatyta 1995 metų pradžioje jį perduoti Generalinei archyvų direkcijai, o iki tol jo priklausomybė dviguba - ant saugyklų dedami ir Generalinės archyvų direkcijos, ir Genocido tyrimo centro atspaudai. Darbas vyksta neblogai, didelių žinybinių incidentų nebuvo, nors šiek tiek skiriasi požiūris į archyvą, ypač į jo naudojimą. Archyvininkai, kaip dažnai būna žmonėms, ilgai dirbantiems nuobodoką darbą, atbunka; kai kurie (anaiptol ne visi) į šio archyvo bylas žiūri kaip į plytas ar pagalius, kuriuos tik reikia išmatuoti ir aprašyti.

Pavyko sulaikyti norą (dėkojame istorikui Antanui Soliūniui) nuo baidžiamųjų bylų atskirti bylas palydoves. Tai padarius, aprašymas būtų palengvėjęs, bet naudotis bylomis būtų buvę daug sunkiau. Generalinė archyvų direkcija atmetė mūsų darbo grupės paruoštą kompiuterizuotą archyvo aprašymą, nors ir dabar manau, kad jis tyrinėtojams būtų labai parankus.

Archyve yra skaitykla, kurią gausiai lanko buvę politiniai kaliniai ir jų artimieji, tyrinėtojai. Tūkstančių tūkstančiai Lietuvos žmonių, vedami nepriklausomybės viltijos, sudėjo galvas už Lietuvą, drauge iškalėjo šimtus tūkstančių metų, ir dabar mes turime nors iš dalies atsilyginti jiems, dokumentuoti ir prakalbėti apie herojiškus jų darbus ir apie jų likimą.

Vokiečiai emigruoja iš

Kaliningrado. Gandai, kad Kaliningrado sritis gali būti suvokietinta ir kad čia gali būti įkurta buvusių Pavolgio vokiečių autonominė respublika, yra perdėti. Statistikos duomenimis, dauguma iš čia atvykstančių vokiečių tautybės piliečių tik laikinai apsigyvena šiame regione ir išvažiuoja į Vokietiją, gavę reikiamus dokumentus.

Praėjusiais metais iš Kaliningrado srities į Vokietiją emigravo 475 žmonės. Tai daugiausia kaimų rajonų gyventojai, nes kaimuose paprastai ir apsigyvena vokiečiai iš kitų Rusijos ir buvusios SSRS regionų. Vokietijos humanitarinės organizacijos į Kaliningrado sritį atvykusiems vokiečiams daug padeda statybinėmis medžiagomis, technika, sėklomis, juos geranoriškai sutinka vietos valdžia skirdama žemės sklypus. Tačiau daugelis, neiškraudami lagaminų, laukia įvažiavimo vizų į Vokietiją. „L.R.“

Jachta „Laisvė“

Š.m. sausio mėn. 16 d. atplaukę į Fremantlės Buriuotojų Klubą lietuviai buriuotojai praleido visą savaitę mūsų bendruomenėje, globojami b-nės pirmininko kun. dr. A. Savickio ir keleto pagalbininkų. Jachtos, pavadintos „Laisvė“, kapitonas Ignas Miniotas, elektronikos inžinierius, dabar jau pensininkas, daug laiko praleidęs buriavime, tikisi dar ilgai Lietuvos trispalvę vėliavą rodyti pasaulio uostuose. Jo įgulą sudaro jo 11-metis sūnus Tadas, Saulius Budrevičius, Romas Gintautas, Vasilijus Gubanovas, Martynas Stašaitis ir Radas (Konradas Vytautas) Zurauskas. Jūs vietiniai lietuviai stengėsi gražiai užimti, tačiau ne viskas nuo jų priklausė.

Karantino tarnautojai konfiskavo visą jų laive turėtą maistą ir už jo sunaikinimą kapitonas turėjo sumokėti \$86. Ketvirtadienio vakare grįžęs į laivą kapitonas rado laišką, liepiantį jam penktadienį 10 val. ryto būti teisme, nes jis nepranešęs Australijos muitinei prieš 48 val. apie jų atvykimą į Fremantlės uostą. Kapitonas nubaustas ir jam duotos 4 val. sumokėti \$580 baudą. Sumokėjo. Nors gailėdamiesi dėl baudos didumo, muitinės tarnautojai prašė kapitoną nepamiršti to 48 val. reikaloprošėi muitinei įplaukiant į Australijos uostus. Likusią dieną dalį kapitonas praleido pirkdamas maistą laivo įgulai ir jį gabendamas į laivą.

Seštadienio rytą kapitonas su v-bos pirmininku vyko į radijo stotį pasikalbėjimui, kad per lietuvių radijo valandėlę klausytojai galėtų plačiau sužinoti apie jų laivą, kelionę ir nuotykius. Po pietų buvo jau anksčiau numatyta kelionė laivu jūroje. Dalyvavo 15 asmenų. Oras buvo puikus, bangos visai mažos, tad dalyviai labai smagiai praleido dvi su puse valandos plaukiodami jūra. Išskyrus vieną. Dar prieš išplaukiant, A. Malinauskui lenkiantis per laivo turėklus pažiūrėti vandens gilumą, į vandenį įkrito jo akiniai. 15-metis Martynas Stašaitis šoko į vandenį jų ieškoti. Keturis kartus jaunuolis nėrė, kol jam pasisekė akiniai, tarp dugne esančių pirmųjų bonkų, stiklų ir skardinių, atrasti ir jų savininkui atiduoti. Jo kelionė buvo jam dvigubai malonesnė.

Sekmadienio rytą kapitonas su įgula buvo P. Cekanausko atvežti į bažnyčią. Mišias laikė mūsų kunigas, o jam tarnavo kapitono sūnus Tadas. Po mišių rinkomės į Lietuvių Namus, kur laukė šeimininkų paruošti pietūs. Su svečiais buvo apie 40 asmenų. Pavalgius b-nės pirmininkas padėjo dalyviams už nuoširdų ir greitą atsiliepimą į v-bos pageidavimą susirinkti ir parodyti svečiams lietuvišką vaišingumą. Dėkojo prisidėjusiems finansine parama dėl benzino, gėrimų ir maisto, dėl parodyto žmoniško draugiškumo atvykusiems iš tolimos tėvynės. „Mes ne turtuoliai, mes maža bendruomenė, bet džiaugiamės jūsų atvykimu“, - sakė pirmininkas.

Laivas didesnis už anksčiau mus lankiusią „Lietuvą“. Jis statytas 1981 m. Dalyvavo Whitbread lenkinyse, bet lūžus stiebui buvo parduotas privačiai firmai ir

atplukdytas per Kuršių marias Nemunu į Kauną. Po pirmos jachtos atsilankymo, kuris iš mūsų bendruomenės gavo daug pagalbą, bet mažai padėkos, šios kelionės dalyviams yra sunkiau su pagalba. Linkėjo ir drąsino, kad jų kelionės tikslai būtų laimingai atsiekti. Prisiminęs vakar dienos plaukiojimą, sakė, kad jį vėl emė ūpas plaukti, bet kadangi ne į tą pusę, tai jo vietoj plauks P. Cekanauskas su sūnum Malcolm. Petras yra daug politiniai pasitarnavęs lietuvių bendruomenei ir yra vertas mūsų atstovas. Baigdamas prašė kapitoną tarti keletą žodžių.

Kapitonas pradėjo pasisakydamas, kad gimęs ir užaugęs Kaune. Savo laisvalaikį leidęs jūroje. Šis jų laivas yra pirmas privatus laivas Lietuvoje. Vardas jam suteiktas patariant Amerikos

lietuviams. Savo kelione norėjo pasiekti keletą tikslų: aplankyti lietuvių bendruomenes, susipažinti su jų bėdomis, problemomis. Kelias sunkus ir ilgas, bet, galbūt, tie 3 jaunuoliai apkeliavę pasaulį, daug patyrę, duos naudos Lietuvai. Parodė mums nuo paskutinio Lietuvos laivo nuimtą ir Amerikoje išsaugotą Lietuvos vėliavą. Dėkojo už šiltą priėmimą, leidimą svečiuotis mūsų namuose, gražų ir malonų bendravimą. Baigdamas įteikė kunigui knygą ir bonką gero lietuviško šampano. V-bos sekretorei R. Sidarienei davė knygą „Po pietų kryžiumi“. Cituodamas „O, Lietuva, kada Tu surinksi savo vaikus, kad niekas nepaliautų skriejant į Tave, per bangas, per erdves, per kapus“, baigė savo kalbą.

Vakarų Australijos Lietuvių „Zinučių“ Redaktorius

Paskirti garbės konsulai Australijai

Lietuvos Respublikos ir Australijos užsienio reikalų ministerijos paskyrė garbės konsulus: Adelaidėje - Jurgį Jonavičių, Melbourne - Kęstutį Lyniką ir Sydnejuje - Viktorą Šliterį.

Adelaidėje konsulo veikla apims Pietų Australiją, Vakarų Australiją ir Siaurės Teritoriją. Melbourne - Viktoriją ir Tasmaniją. Sydnejuje - New South Wales ir Queensland.

Visi trys paskirti garbės konsulai yra gerai žinomi mūsų bendruomenės nariai, daug metų vadovavę įvairioms lietuvių organizacijoms.

Jurgis Jonavičius

Jurgis Jonavičius gimė 1922 m. Kaune. 1941 m. baigė Kauno I gimnaziją. Jo lietuviški veiklai apibūdinti tektų prirašyti keletą puslapių: ALB Adelaidės apyl. v-bos pirm., Adelaidės lietuvių kultūros fondo pirm., ALFAS v-bos pirm., Australijos Baltų Tarybos narys, ALB Krašto tarybos narys, ALB Krašto v-bos narys, Adelaidės sporto klubo VYTIS pirm., Australijos lietuvių metraščio II tomo redakcijos narys, III Pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacijos pirm., ALFAS ir LKVS Ramovės garbės narys ir kt.

Kęstutis Lynikas

Kęstutis Lynikas gimė 1924 m. Lazdijų apskrityje. 1942 m. baigė Lazdijų gimnaziją ir įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, inžinerijos fakultetą. 1945-48 m.

studijavo mediciną Frankfurte. 1961 m. Melbourne baigė chemijos mokslus. Studijas tęsė Royal Melbourne Institute of Technology, spalvų ir dažų technologijoje. Dirbo įvairiose įmonėse. 1961-88 Reserve Bank of Australia, Note Printing Branch. 1992m. Lietuvos valstybės konsultantas vertybinių popierių klausimais. Dainuoja Melbourne Dainos sambūryje ir parapijos chore. ALB Melbourne apylinkės valdyboje, Lietuvių Dienų Rengimo komitete, Tautos fonde, Melbourne lietuvių klubo valdyboje ir kt.

Viktoras Šliteris

Viktoras Šliteris gimė 1933m. Panevežyje. Australijoje sėkmingas pramonininkas, metalo apdirbimo įmonės NERINGA fabrication P/L direktorius. Aktyvus ALB narys. ALB Sydnejaus apyl. v-bos narys, NSW etninių organizacijų tarybos narys, Sydnejaus lietuvių klubo sekretorius, Lietuvių radijo programos koordiniatorius, sporto klubo, teatro, meno ansamblio ir kitų lietuviškų organizacijų valdybų narys.

Viktoras Baltutis

Pasikeitimai Viktorijos Pensininkų Sąjungos valdyboje

Metinis Pensininkų Sąjungos susirinkimas įvyko š.m. vasario mėn. 8 d., 11 val. Melbourne Lietuvių Namuose.

Šio susirinkimo metu buvo numatyti ir įvyko Sąjungos valdybos rinkimai.

Sąjungos valdyba, kurią sudarė: Alisa Baltrukonienė - pirm., Viktorija Jablonskienė, Irena Vilkišienė, Marcelė Matulionienė, Povilas Baltutis, Romas Saženis, tą dieną atstatastydino.

Iš senos valdybos į naują kandidatavo Viktorija Jablonskienė. Darinkti tapo kandidatai: Viltis Kružienė, Dana Sparvelienė ir Stasys Siuškus.

Nauja Sąjungos valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: Viltis Kružienė - pirmininkė, Viktorija Jablonskienė - išdininkė, Dana Sparvelienė - sekretorė, Stasys Siuškus - ūkio reikalams.

Revizijos komisiją sudaro: Juozas Sniras, Alisa Baltrukonienė, Jurgis Rubas.

Naujai Viktorijos Pensininkų Sąjungos valdybai linkime geriausių sėkmės. ALB.

Lietuvaitė tapo Lozano baletu konkurso laureate

Rašo Audronis Imbrasas

Sekmadienio vakarą trys Šveicarijos TV kanalai ir Eurovizija transliavo XXII tarptautinio jaunųjų baletu šokėjų konkurso „Prix de Lausanne“ finalą, kuriamė dalyvavo ir šešiolikmetė Vilniaus baletu mokyklos mokinė Rūta Jezerskytė (tai pirmoji lietuvė, drįsusi nukakti į šį renginį). Autoritetinga žiuri, pirmininkaujama Monte Karlo baletu direktoriaus J.C. Mailloto, paskyrė lietuvaitei pirmąją vietą (4000 šveicariškų frankų) piniginių prizų (prancūziškai - „Espèces“) kategorijoje, atitinkamus medalį bei diplomą.

Lozano konkursas, kurio vienas sumanytojų buvo M. Bejartas, ypatingas tuo, kad čia varžosi profesionalios karjeros dar nepradėję šokėjai. Konkuruojama ne tikai scenoje, bet ir klasikinio šokio pamokoje - po jos dalis dalyvių eliminuojama.

Kasmet į Lozaną suvažiuoja įvairiausių (tarp jų ir pačių stipriausių) pasaulio baletu mokyklų talentingiausi mokiniai, jų dėstytojai, mokyklų vadovai. Siemetiniame konkurse dalyvavo 135 šokėjai (108 mergaitės ir 27 berniukai) iš 29 valstybių, finale šoko jau tik 17 (9 ir 8). Pagrindinis prizas - aukso medalis ir 5000 šveicariškų frankų paskirtas septyniolikmetei Dianai Višniovai iš Sankt Peterburgo. Tos pačios, kaip ir mūsų šokėjai, kategorijos prizai, tikrai mažesni, paskirti Prancūzijos, Kinijos ir Šveicarijos atstovams.

Vilniaus baletu mokykloje Rūta Jezerskytė nuo pirmosios klasės iki šiol mokosi dėstytojos Jelenos Svedaj klasėje. Šiaip ji kauniečių, tėtis - dailininkas, mama dirba Medicinos akademijoje. Nuo penkerių metų Rūta lankė liaudies šokių būrelį, užsiiminėjo menine gimnastika. Lozanoje ji šoko Auroros variaciją iš P. Caikovskio baletu „Miegiančioji gražuolė“ trečiojo veiksmo ir kaip šiuolaikinę kompoziciją J. Smorigino pastatytą variaciją pagal A. Vivaldi „Metų laikų“ fragmentą. „L.R.“

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilmingos pamaldos Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje vasario 13 d. sukvietė daug vyresnių, daug jaunimo ir vaikučių, viso 228. Procesiją su lietuviškų ornamentiniu kryžiumi įvedė Dievo berniukai: Girius Antanaitis, Justinas Balbata, Audrius Skeivys, Rimas Statkus, einant su kunigu, organizacijų vėliavom su Garbės palyda. Parapijos choras įeinančius pasitiko skambia giesme Dieve dangaus! Chorui vadovauja Petras Morkūnas, prie didžiųjų vargonų Zita Prašmutaitė. Choras per Mišias giedodavo Naują giesmę, „Šventas, Apsaugok Auksčiausias“. Solistas baritonas Jurgis Rubas atliko giesmę „O Jėzau galingas“ - taip šventai nuteikė, esant gerai akustikai nuo didžiųjų vargonų aukštos galerijos. Liturginius skaitymus atliko Danutė Baltutienė. Kun. Pr. Dauknyš šiai didžiai šventei skyrė pamokslą. Aukas prie altoriaus atnešė H.Statkuvienė - Katalikių Moterų D-jos pirmininkė ir V.Jablonskienė - Gyvojo Rožančiaus Brolijos pirmininkė. Sv. Komuniją kunigui padėjo dalinti mūšų Arkivyskupijos patvirtinti: Valentinas Čižauskas ir Juozas Keblys. Šias iškilmingas pamaldas Dievui dėkojant už atgautą Nepriklausomybę ir už žuvusius kovojant už Tėvynės laisvę, baigėme su choru visi giedodami Lietuvos Himną.

Gavėnia prasidėjo Pelenų dieną vasario 16. Australijos vyskupų Konferencijos pranešimu: gavėnia yra atgailos metas maldai, pasiaukojimui, pagalba kitiems. Pelenų dieną ir Didįjį Penktadienį

Susirinkimas

Vasario mėn. 27 d. 2 val. p.p. Melbourno Lietuvių Klubo Moterų Seklyčioje įvyks Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Metinis Susirinkimas, kuriame kviečiamos dalyvauti visos draugijos narės.

LKMD-jos Valdyba

ALB Krašto v-ba išleido ALB Organizacijų ŽINYNĄ, jis bus išsiuntinėtas tik tiems, kurie jo pageidauja. Jį galima užsisakyti, prisiantus \$3.00 ALB Krašto valdybai.

ALB K. v-bos pirm.

1994 metų Melb. Liet. Organizacijų Veiklos Kalendoriaus papildymai:

„10 d. balandžio mėn. Socialinės Globos Moterų D-jos Metinis Susirinkimas seklyčioje“.

„11 d. rugsėjo mėn. Australijos Lietuvių Fondo Metinis Susirinkimas. ALB kambaryje.“

A.L.B. Valdyba

yra pasninkas ir susilaikymas nuo mėsiškų valgių.

Parapijos Sekmadienio mokykla naujuosius ir jubiliejinus mokslo metus pradėjo vasario 13-tą sekmadienį. Pamokos vyksta Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės mokykloje prie bažnyčios sekmadieniais 10 val. Čia laukiami visi lietuvių vaikučiai!

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukojo: \$100 J.A.Lekniai, \$60 P.Morkūnas, po \$50 Janina Barkienė, Julija Grigaitienė, H.A.Petrauskai, T.J.Seliokas, \$45 V.O.Salkūnas, po \$40 E.L.Dainutienė, E.Karblane, St.Reg.Rindzevičius, po \$20 V.Gabrilaitis, Ona Rukšėnienė, Adelė Varkalienė, \$15 Liuda Didžienė, \$5 M.Saženis. Visiems aukojusiems ir kartu prisuntusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratas ir aukas nuoširdžiai dėkoja kun. Pr.Dauknyš.

Parapijos chorą sveikiname sugrįžusį po tradicinių metinių atostogų: nuo kalėdinių pamaldų iki Vasario 16-tos minėjimo. Kas tik jaučia turį balsą, mielai prašome įsijungti į chorą, nes sena išmintis: kas gieda, tas dvigubai meldžias!

Nuoširdžiai dėkojame p. Veronikai Koženiauskienei už suorganizuotą loteriją paremti „Tėviškės Aidus“. Visiems aukojusiems fantus, loterijos bilietų platintojoms, juos rėmusiems. Už visas surinktas pajamas \$102 „Tėviškės Aidams“ visiems nuoširdžiai dėkojame.

ALK Federacijos Valdyba

Pranešimas

Pranešame savo narėms, kad Melbourno Apylinkės Valdybos skelbtame parengimų kalendoriuje buvo praleistas Socialinės Globos Moterų Draugijos narių metinis susirinkimas, kuris įvykis balandžio 10 d. 2 val. p.p. Moterų Seklyčioje.

Socialinės globos moterų draugijos valdyba

Aukos

Lietuvos šeimui, auginančių psichiškai nesveikus vaikus, bendrijai VILTIS aukos: \$2500 Kazimieras Butkus, Sydn. savo žmonos a.a.N.V. Butkuvienės atmin. \$200 Ona Sudintienė. \$50 Aloyzas Stakaitis.

Visiems aukotojams VILTIES bendrijos vardu nuoširdžiai dėkoju.

D.Baltutytė

VILTIES B-jos Atstovė Australijoje

Skelbimas

Norėčiau susirasti darbą. Esu baigusi universitetą, Komunikacijos fakultetą. Man 25 metai. Mano adresas: Virginija Pagūžinskaitė, P.Vileišio 11-24, Vilnius, Lithuania. Tel. 745421.

Perdavimo Aktas

Lietuvos Respublikos konsulato Australijoje dokumentų, įrengimų ir santaupų perdavimui aptarti, Sydnejaus Lietuvių klube 1994 metų sausio mėnesio 30 dieną įvyko susirinkimas kuriame dalyvavo:

Lietuvos Respublikos garbės konsulas Australijoje, dr. Algis Kabaila; ALB Krašto valdybos pirmininkas Viktoras Baltutis; Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993 metų lapkričio mėnesį paskirti Garbės konsulai Kęstutis Lynikas (Melbournas), Jurgis Jonavičius (Adelaidė) ir Viktoras Šlitteris (Sydnėjus); Komiteto Lietuvos Diplomatinei Tarnybai Australijoje remti pirmininkas, Vytautas Patašius, bei kiti Komiteto nariai.

Susirinkimo dalyvių dauguma sutiko, kad dokumentai, įrengimai ir santaupos būtų perduoti Komitetui Lietuvos Diplomatinei Tarnybai Australijoje remti. Todėl buvo perduoti Lietuvos Respublikos konsulato Canberroje sukaupti dokumentai ir visi įrengimai, būtent: 1. Kompiuteris 386 DX IBM tipo su 4 MB RAM, nuolatinis Winchesterio tipo diskas ir dviejais laikiniu tipo diskų varikliais. 2. Printeris, Canon BH-300 tipo. 3. Fotokopijavimo aparatas Canon FG-2 tipo. 4. Telefakso aparatas, Tandy 1100 tipo.

Dalyviai susipažino su ALB

Krašto Kontrolės komisijos paruoštais Lietuvos Respublikos garbės konsulo dr. Algio Kabailos Pajamų ir Išlaidų Sąskaitų patikrinimo Aktais. Patikrinimai buvo daromi ne rečiau, kaip sykį metuose. Paskutinis ALB Krašto Kontrolės komisijos patikrinimo aktas buvo paruoštas 1994 m. sausio 17 dieną. Jame pareiškama, kad „ALB Krašto Kontrolės Komisija randa, kad atskaitomybė yra vedama tvarkingai, pajamos ir išlaidos atitinka įrašams ir šis Balansas rodo tikrą finansinę padėtį“.

Vadovaujantis ALB Krašto Kontrolės Komisijos aktais ir kitais dokumentais, Komitetui perduotos visos dr. A. Kabailos vadovaujamo Lietuvos Respublikos konsulato santaupos ir kitos lėšos, sumoje \$18,310.94. Į šią sumą įeina anksčiau Komitetui pervesti \$10,000.

Susirinkimo dalyviai sutinka, kad šis aktas būtų viešai pagarsintas ir liudydami šį aktą žemiau pasirašo.

Vytautas Patašius, Jurgis Jonavičius, Viktoras Šlitteris, dr. Algis Kabaila, Kęstutis Lynikas, Victoras Baltutis, dr. Irvys Venclovas, dr. Danius Kairaitis, Laurie Cox, Algis Milašas, Vytenis Sliogeris.

Nepriklausomybės Minėjimas

Vasario 16-toji, mūsų tėvynės Lietuvos valstybingumo atkūrimas 1918 m. yra pats svarbiausias įvykis šio šimtmečio mūsų tautos istorijoje. Tad ją švenčia lietuviai visur pasklidę po platųjį pasaulį. Taip ir Latrobe Valley ir Sale apylinkių lietuviai Vasario 16-tąją šventė vasario 12 d. suvažiavę pas vaišingus - Servacijų ir Alviną Sabrinskus į Moe. Prie pat miesto ant kalno eukaliptų miške turi savo gražią vasarvietę, jau daug metų tapusia Lietuvių Namais. Čia kun. Pr.Dauknyš aukojo šv. Mišias, dėkojant Dievui už atgautą nepriklausomybę, už žuvusius laisvės kovotojus, kurie savo gyvybę paaukojo ant Tėvynės Aukuro, kad mes būtume laisvi. Dar tebeaidi pirmasis savanorių šaukimas Lietuvos laisvei ginti: „Broliai, padavę viens kitam rankas, eikime drąsiai į kovą, visi kaip vienas stokime už Tėvynę Lietuvą!“ Šiandieną lietuvių kovas už laisvę galime vadinti stebuklu. Tad ir skambiomis giesmėmis lydėjome šv. Mišių auką Dievo garbei. Skaitymus atliko Sale Seniūnė E.Eskirtienė ir Latrobe Valley ilgus metus buvusi Seniūnė V.Koženiauskiene. Dievo berniuko tarnybą atliko

Justinas Varkalis. Visi ėjo prie šv. Komunijos už Tėvynės Nepriklausomybę, prašant ir toliau gausios Dievo palaimos.

Sekė Dr. Aurelijos Sadauskienės paskaita, mūsų „Tėviškės Aidų“ Redaktorės, kuri taip kondensuotai nušvietė Vasario 16-tos reikšmę, jos prasmę, gyvastingumą. Ilgais plojimais jai dėkojome už tokią įdomią paskaitą! Sugiedojome Lietuvos Himną, miškelyje darėme dalyvių nuotraukas, sekė vaišės. Veronika Koženiauskiene jau buvo suorganizavusi gausią loteriją, kurios pelną skyrė „Tėviškės Aidams“. Išplatinus bilietus, vyko fantų traukimas, kurių buvo gana daug. Loterija atnešė pelno \$102, kuriuos p.Koženiauskiene įteikė parvežti „Tėviškės Aidams“. Tai kunigas visiems padėjo už suorganizavimą, loterijai fantų aukojimą, už bilietų išpirkimą. Tai visi išgyvenome gražią patriotinę šventę su pamaldomis, atnaujindami draugiškumą, bičiuliškumą. Ypatingai ačiū Sabrinskų šeimai, kuri visuomet taip nuoširdžiai visus priima ir pasijaučiame būdami vienos lietuviškos šeimos nariais!

P.D.

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjime 1994m. vasario 12d. Latrobe Valley ir Sale apylinkių lietuviai Servacijaus ir Alvinos Sabrinskų vasarvietėje Moe eukaliptų miške ant kalno. Kun. Pr Dauknyš nuotrauka.

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokesį, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Krašto apsaugos mokykla, sulaukusi 75 metų, artimiausiu metu gali tapti Karo akademija

Savo įkūrimo jubiliejų šventė Krašto apsaugos mokykla. Apie 200 kariūnų mokosi keturiose pasieniečių ir motošaulių kuopose. Visiems jiems bus suteikti karininkų laipsniai. Mokykloje dirba 13 habilituotų daktarų.

Lietuvos karo mokykla buvo įsteigta 1919 metais Kaune.

Rašo Tomas Juknevičius

Pirmasis jos vadovas buvo J. Galvydis-Bykauskas. Prasidėjus okupacijai, 1940 metų rudenį karo mokykla iš Kauno buvo perkelta į Vilnių, o vėliau išformuota.

Po nepriklausomybės atkūrimo Krašto apsaugos mokyklos

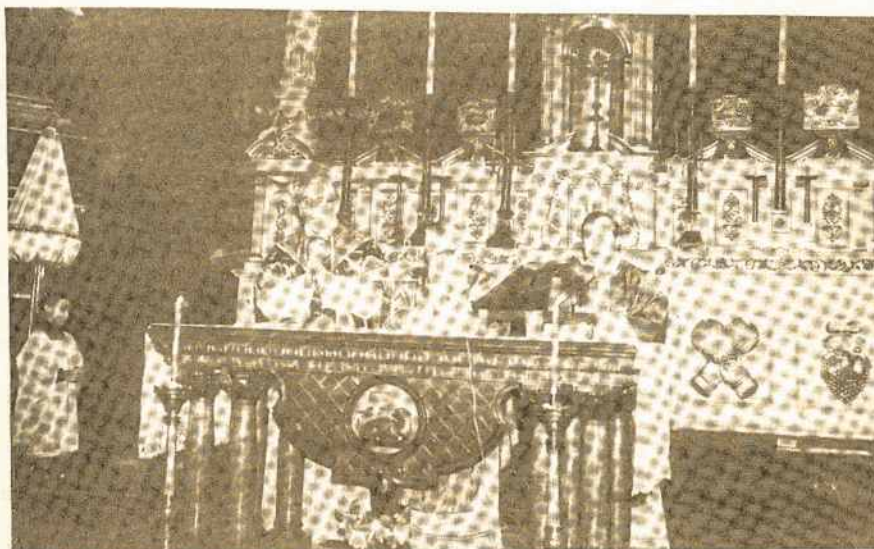
viršininkai buvo pulkininkas A. Vaitkaitis, dabartinis kariuomenės vadovas generolas J. Andriškevičius. Dabar mokyklos viršininko pareigas eina pulkininkas Z. Kulys. Krašto apsaugos mokykla yra pavaldi Krašto apsaugos ministerijai.

Šių metų sausio 18 dieną

Seimo nutarimu buvo įsteigta Lietuvos karo akademija.

Jau patvirtinta akademijos steigiamoji taryba, kurią sudaro Vilniaus universiteto, Technikos universiteto, Policijos akademijos, kitų mokslo ir studijų institucijų darbuotoja.

„L.R.“

Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerijos II pulko įsikūrimo metinės. Sv. Mišias Kauno Arkikatedroje Bazilikoje aukoja iš kairės prelatas Alfonsas Svarinskas Lietuvos Kariuomenės vyriausias kapelionas, Jo Eminencija Kardinolas Vincentas Sladkevičius ir Kauno apskrities kariuomenės kapelionas kun. Alfonsas Bulata.

Lietuvos vidaus Reikalų Ministerijos pulko kareivinėse Kaune majoras s.Vedmedevas ir vietos kariuomenės kapelionas kun. Alfonsas Bulata, kuris yra atsakingas už karių auklėjimo darbą.

Rusija - pavojinga vieta bizniui, tačiau Lietuva neatsilieka

Tai galėtų būti trečiojo dešimtmečio Čikaga, kuomet vagys, galvažudžiai ir chuliganai valdė didžiulę nusikaltėlių imperiją, susijusią su reketavimu, spekuliacija, prostitutacija bei plėšimu.

Tačiau nauji tyrimai rodo, jog visa tai tinka šiandieninei Rusijai.

Tarptautinės saugumo firmos „Kontrolinė rizikos grupė“ parengtoje ataskaitoje sakoma, kad buvusios Sovietų sąjungos teritorijoje įpaviršiu iškilo apie 3000 gerai organizuotų kriminalinių grupuočių.

„Kriminalinė situacija smarkiai pablogėjo per pastaruosius dvejus metus. Nusikaltėlių aukomis tampa užsieniečiai, tarp jų ir biznieriiai“, - pasakė Rusijos ambasados Londone atstovas spaudai.

Jis pridūrė, jog „keliauti į Maskvą ar Sankt Peterburgą nėra absoliučiai saugu“. „Kontrolinės rizikos grupės“ ataskaita taip pat iliustravo Didžiosios Britanijos verslininkų nuogastavimus dėl biznio Rusijoje. Jų nuomone, tai - bene pavojingiausia vieta bizniui pasaulyje.

Iš 100 apklaustų Didžiosios Britanijos verslininkų didesnė pusė mato Rusiją „kaip sudėtingą šalį verslui pradėti ir jį vykdyti“.

Tyrimai teigia: „1994 metais politinis nestabilumas Rusijoje tęsis, tačiau opiausia problema užsienio biznio saugumui yra didėjantys nusikalstamumo mastai“.

Per pirąjį 1993 metų pusmetį Rusijoje buvo užregistruota daugiau kaip 7000 nusikaltimų prieš užsieniečius. Didelę jų dalį sudarė

plėšimas.

„Realūs skaičiai yra daug didesni, nors lieka neaišku, kiek šių plėšimo atvejų buvo nukreipta prieš užsienio biznį“, teigiama ataskaitoje.

Taip pat pažymima, kad tokių plėšimo atvejų gana retai pasitaiko Baltijos šalyse - Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, tačiau įspėjo, jog užsienio verslas „patiria didėjančią plėšimo ir prievartavimo riziką“ šiose buvusiose Sovietų sąjungos kolonijose.

„Teisėtą biznį gąsdina banditiškas prekybos stilius Rusijoje“, - pasakė Christopheris Grosse'as, kontrolinės rizikos informacinių paslaugų grupės direktorius, pasirodžius minėtai ataskaitai.

Nepaisant vis didėjančio nusikalstamumo Rusijoje, Ch. Grosse'as, remdamasis kontrolinės rizikos grupės parengta ataskaita dėl saugumo, tiki, jog „ši šalis gali daug pasiūlyti verslo žmonėms, ir pagaliau padėtis turi pagerėti“.

„Kompanijos privalo pradėti kurti saugumo fondus. Riziką galima valdyti“, teigia Ch. Grosse'as. Jis taip pat pasisakė prieš bendradarbiavimą su fiktyviais partneriais Rusijoje, kurie dažnai būna susiję su nusikaltėlių pasauliu.

Nusikalstamumas Rusijoje nėra tik šios šalies vidaus reikalas. Per 150 grupuočių veikia tarptautiniu mastu, bendradarbiaudamos netgi su Italijos mafija.

Rugpjūčio mėnesį nusikaltėliai, ketindami reikalauti 10 milijonų JAV dolerių išpirkos, mėgino pagrobtį švedų pramonininką Peterį Walenbergą iš jo namų šalia Stokholmo.

Daug grupuočių savo čiuptuvais apraizgė Brighton Beach rajoną Bruklne, kur gyvena labai daug emigrantų iš Rusijos.

Taikydami mafijos taktiką, nusikaltėliai dažnai reikalauja duoklės už „apsaugą“ iš parduotuvių savininkų ir verslininkų.

Reuter-ELTA „L.R.“

Jo Eminencija Kard. V.Sladkevičius Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerijos II Pulko įsikūrimo metinių progą palieka savo autografą pulko svečių knygoje.

1988-ais-1991-ais metais

Brazilijoje vadinamieji mirties eskadronai nužudė beveik 6000 gatvės vaikų, Brazilijoje vadinamų „meninios“. Šiuos skaičius paskelbė plačiausiai Brazilijoje skaitomas dienraštis „Folha de Sao Paulo“, tvirtindamas, kad šie duomenys apie Braziliją surinkti tarptautinės žmogaus teises ginančios organizacijos „Americas Watch“ raporte ir juos, aukščiausiai minėta organizacija ketina paskelbti vasario 10 dieną Vašingtone. Raporte nurodyti tikslūs duomenys - 5.644 gatvės vaikai ar paaugliai nuo 5 iki 17 metų žuvo nuo vadinamųjų mirties eskadronų 1988-ais-1991-ais metais. Tačiau paskutiniųjų metų duomenys rodo, kad padėtis dar labiau pablogėjo. Praėjusiais metais, lyginant su 1992-aisiais, Rio de Janeiro varguomenės rajonuose nužudytų vaikų skaičius išaugo 83 %, o net 62% visų žmogžudysčių Rio de Janeiro aukų praeitais metais buvo paaugliai nuo 15 iki 17 m. Siame Brazilijos mieste, kurį „Americas Watch“ apibūdina kaip tikrą pragarą gatvės vaikams ir paaugliams, mokestis už žmogžudystę pats žemiausias - nuo 10-ties iki 40-imt dolerių, o 90% žmogžudysčių įvykdoma veltui.

LRTV

ADVOKATAI IR NOTARAS

Klauskite, ir Andrius Žilinskas konsultuos jus lietuviškai:

- * sprendžiant palikimo klausimus per patikėtinį,
- * tvarkant velionio turta,
- * perkant ir pardodant nekilnojamą turta,
- * sprendžiant bet kokius komercijos ir biznio reikalus,
- * investuojant pinigus,
- * bylinėjantis.

Andrius Žilinskas - Advokatas
819 5515 - Lukaitis Partners, 123
Church Street, Hawthorn, 3122